

Malung-Sälens kommun

Redovisningsmodell och ord & begreppsförklaringar

Version 2018-05-29

Innehåll

Redovisningsmodell	3
Resultaträkningen	3
Balansräkningen.....	3
Kassaflödesanalysen	3
Noter	3
Redovisningsprinciper	4
Driftredovisningen (kommunen).....	4
Investeringsredovisningen (kommunen)	4
Sammanställd redovisning (kommunkoncern)	4
Samband redovisningens delar	5
Ord & Begreppsförklaringar	6
Kommunalekonomisk utjämning	8
Modell för finansiell analys	9

Redovisningsmodell

Redovisningsmodellen tillämpas för kommunen och kommunkoncernen. Lag om kommunal redovisning (1997:614) reglerar kommunernas redovisningsmodell. Årsredovisningen ska innehålla resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys (kassaflödesanalys) samt sammanställd redovisning. Den skall även innehålla en driftredovisning och investeringsredovisning och upplysningar om årets balanskravsresultat och resultatutjämningsreserv skall lämnas.

Resultaträkningen

Resultaträkningen är en sammanställning av ett kalenderårs samtliga intäkter och kostnader. När intäkterna överstiger kostnaderna tillförs överskottet till det egna kapitalet. Detta innebär att den ekonomiska ställningen förbättrats.

Resultaträkningen är indelad i två delar. Den första delen summerar till verksamhetens nettokostnader. Verksamhetens nettokostnader erhålls genom att verksamhetens intäkter minskas med verksamhetens kostnader och avskrivningar. Nettokostnaden är den del av verksamhetens kostnader som återstår att finansiera genom skattemedel.

Den andra delen redovisar kommunens inkomstkällor: skatter, generella statsbidrag och utjämnung. Även finansiella intäkter och kostnader redovisas här. Verksamhetens nettokostnader minskas med skatteintäkterna och finansnettot, vilket summerar i resultat före extraordinära poster.

Den tredje delen redovisar extraordinära intäkter och kostnader och summerar till årets resultat. För kommunkoncernen redovisas årets skattekostnader och förändring av latent skatt även inom den tredje delen.

Årets resultat överförs till balansräkningen och utgör posten årets resultat i redovisningen av eget kapital. Överföringen till balansräkningen innebär att resultaträkningen nollställs och nästa års intäkter och kostnader kan börja redovisas.

Balansräkningen

Balansräkningen visar den ekonomiska ställningen vid bokslutstillfället. Balansräkningen är uppdelad i två delar; tillgångar samt eget kapital, avsättningar och skulder.

I balansräkningen framgår till vilket värde tillgångar är bokförda och på vilket sätt de är finansierade. Finansieringen sker antingen genom externt kapital (skulder) eller internt kapital (eget kapital).

Tillgångarna delas upp i anläggningstillgångar och omsättningstillgångar. Med anläggningstillgångar avses tillgångar vars syfte är att stadigvarande brukas i verksamheten, exempelvis fastigheter och inventarier. Omsättningstillgångar avser tillgångar som förväntas förbrukas (omsättas), exempelvis bankmedel, placeringar, lager och fordringar.

Eget kapital är skillnaden mellan tillgångar och skulder och utgörs av det samlade ackumulerade resultatet. Eget kapital är därmed länken mellan resultaträkningen och balansräkningen. Avsättningar är en skuld som är oviss vad gäller förfallotidpunkt och belopp. Skulderna är uppdelade på långfristiga och kortfristiga skulder. Långfristiga skulder är avtalade skulder som är längre än ett år, medan kortfristiga skulder förfaller till betalning inom ett år. Exempelvis lån som kommunen upptar är långfristiga skulder medan leverantörsskulder är kortfristiga.

I balansräkningen är alltid värdet av tillgångarna lika stort som värdet av eget kapital, avsättningar och skulder.

Kassaflödesanalysen

Kassaflödesanalysen beskriver förändringen av likvida medel. Betalningsflöde av likvida medel är exempelvis inbetalning av skattemedel och kundfakturor samt utbetalning av leverantörsfakturor. Kassaflödesanalysen ska uppdelas på sektorerna löpande verksamhet, investeringsverksamhet och finansieringsverksamhet. Posterna inom investeringsverksamheten och finansieringsverksamheten ska redovisas brutto, det vill säga det ska gå att utläsa årets upptagande av lån respektive årets investeringsutgifter respektive inkomster.

Årets kassaflöde är summa av de tre sektorerna. Kassaflödesanalysen utgår från årets resultat och ska motsvara årets resultat enligt resultaträkningen.

Noter

För att beskriva resultat-, balansräkning och kassaflödesanalysens poster med detaljerat finns notupplysningar. Dessa syftar till att ge mer detaljerade upplysningar om respektive post.

Redovisningsprinciper

För att beskriva hur resultat-, balansräkning och kassaflödesanalysens poster har värderats och beräknats finns redovisningsprinciper. De beskriver mer detaljerat vilka regler som använts

Driftredovisningen (kommunen)

Driftredovisningen visar nämndernas nettokostnad för respektive nämnd samt sammantaget. Jämförelse mot fullmäktiges redovisade budgetram visar eventuella avvikelser och indikerar nivån på budgetföljsamheten.

Driftredovisningen är ett komplement till resultaträkningen och har även en annan uppställningsform. Driftredovisningen innehåller interna intäkter och kostnader medan resultaträkningen är rensad från interna poster.

Investeringsredovisningen (kommunen)

Investeringsredovisningen redovisar årets investeringsutgifter och investeringsinkomster.

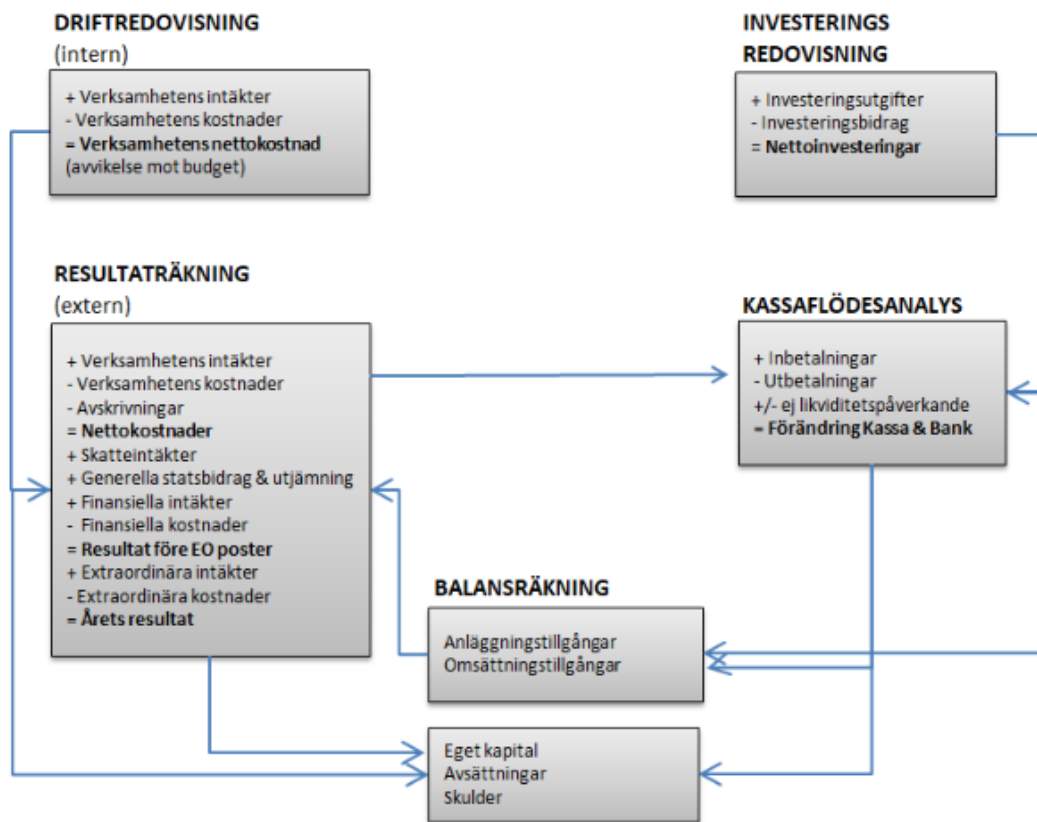
Det avser anskaffning och försäljning av materiella anläggningstillgångar, det vill säga fastigheter och inventarier, med syfte att äga stadigvarande.

Sammanställd redovisning (kommunkoncern)

Sammanställd redovisning syftar till att ge en samlad bild över Malung-Sälens kommuns totala ekonomiska ställning och åtagande. Motsvarande uppgifter såsom resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys om för kommunen ska lämnas.

Den kommunala koncernen omfattar verksamheter där kommunen har ett väsentligt inflytande eller ekonomiskt åtagande, oavsett om den bedrivs i förvaltnings- eller bolagsform. I de sammanställda räkenskaperna ingår Malung-Sälens kommun och de bolag och kommunalförbund i vilka kommunen direkt eller indirekt har ett inflytande på minst 20 procent.

Samband redovisningens delar

Ord & Begreppsförklaringar

Aktiverad kostnad

Innebär att en kostnad tas upp i balansräkningen som en tillgång.

Anläggningstillgångar

Fast och lös egendom avsedda för ett stadigvarande bruk mer än tre år.

Avskrivningar

Planmässig värdeminskning av anläggningstillgångar.

Avsättningar

Framtida ekonomiska förpliktelser vilkas storlek eller betalningstidpunkt inte är helt bestämd.

Balanskrav

Balanskravsreglementet innebär att intäkterna ska överstiga kostnaderna. Av regelverket regleras poster som ska frändras eller kan läggas till årets resultat. Underskott enligt balanskravet ska enligt kommunallagen återställas inom tre år.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen vid bokslutstidpunkten och hur den har förändrats under året. Tillgångarna visar hur kommunen har använt sitt kapital (i anläggnings- och omsättningstillgångar) respektive hur kapitalet har anskaffats (lång- och kortfristiga skulder samt eget kapital).

Borgensåtagande

Innebär att Malung-Sälens kommun har påtagit sig ekonomiskt ansvar för annans skuld.

Driftredovisning

Avser kostnader och intäkter för den löpande verksamheten under året.

Internränta

Kalkylmässig kostnad för kapital bundet i tillgångar. Malung-Sälens kommun följer SKLs föreslagna internränta.

Investeringsredovisning

Omfattar utgifter och inkomster för årets anskaffning av anläggningstillgångar samt försäljningar av materiella anläggnings-tillgångar

Kapitaltjänstkostnader

Gemensam benämning för internränta och avskrivningar.

Kortfristiga skulder (KS)

Kortfristiga lån och skulder hänförliga till den löpande verksamheten. Löptid understigande ett år.

Kassalikviditet

Betalningsberedskap på kort sikt. Beräknas omsättningstillgångar med avdrag för rådd i förhållande till kortfristiga skulder (OT - FÖRRÅD/KS).

Nettoinvesteringar

Investeringsutgifter efter avdrag för investeringsbidrag och investeringsinkomster.

Nettokostnader

Driftkostnader efter avdrag för driftbidrag, avgifter och ersättningar.

Långfristiga skulder (LS)

Skulder med en löptid överstigande ett år.

Omsättningstillgångar (OT)

Lös egendom som inte är anläggningstillgång och med syftet är att realisera (omsätta) tillgången.

Pensionssskuld

Pensionssskulden är en uppskattning av totala kontanta medel som krävs för att klara de framtida pensionsutbetalningarna för intjänade men ej reglerade pensioner.

Periodisering

Fördelning av utgifter och inkomster till kostnader och intäkter i den redovisningsperiod den hör. Det innebär att utgifter kostnadsförs den period (år) då förbrukningen skett och inkomster intäktsförs den period (år) som intäkterna genereras.

Personalomkostandspålägg (PO)

Interna arbetsgivaravgifter för sociala avgifter och avtalsförsäkringar och pensioner. Beräknas på personalkostnader och debiteras på respektive verksamhet.

Resultaträkning

Visar årets finansiella resultat och hur det uppkommit. Den visar även förändringen av det egna kapitalet, något som också kan utläsas genom att jämföra balansräkningarna för de senaste två åren.

Självfinansieringsgrad

Andelen avskrivningar av kommunens totala nettoinvesteringar.

Skuldsättningsgrad

Totala skulder i förhållande till eget kapital.

Soliditet

Andelen eget kapital av de totala tillgångarna, det vill säga graden av egenfinansierade tillgångar. Måttet visar den finansiella styrkan på lång sikt.

Resultatutjämningsreserv

Resultatutjämningsreserven (RUR) syftar till att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Fullmäktige i Malung-Sälen har fastställt i de lokala riktlinjerna att RUR får disponeras om det råder lågkonjunktur. Av de lokala riktlinjerna är definierat att lågkonjunktur är om kommunens skatteutveckling för året är lägre än rikets genomsnittliga utveckling de senaste tio åren.

Kommunalekonomisk utjämning

Utjämningsystem

Syftet med utjämningen är att åstadkomma likvärdiga ekonomiska förutsättningar för alla kommuner.

Systemet består av flera delar: inkomstutjämning, kostnadsutjämning, strukturbidrag, införandebidrag, regleringsbidrag eller regleringsavgift och utjämning av LSS-kostnader.

Inkomstutjämning

I huvudsak finansierar staten utjämningen. Alla kommuner garanteras en beskattningsbar inkomst per invånare motsvarande 115 procent av genomsnittet i landet. Utjämningen sker genom att den beskattningsbara inkomsten i kommunen jämförs med den garanterade beskattningsbara inkomsten.

Den kommun som har en lägre skattekraft än den garanterade får ett utjämningsbidrag, medan den som har en högre skattekraft än garantin får ett avdrag.

Kostnadsutjämning

Systemet syftar till att jämna ut strukturella kostnadsskillnader beroende på *demografi*, *brukarens behov* och *produktionsvillkor*. Exempelvis skillnader i andelen barn eller äldre. Systemet utjämnar däremot inte kostnader som beror på skillnader i service eller avgiftsnivåer, inte heller skillnader i effektivitet.

Strukturbidrag

Kommuner och landsting kan få ett strukturbidrag som beräknas i kronor per invånare och ska utgå årligen och tillsvidare. Bidraget ges till kommuner som i tidigare kostnadsutjämning fick bidrag för "näringslivs- och sysselsättningsfrämjande åtgärder" (=högre arbetslöshet) och "svagt befolkningsunderlag". Dessutom utgår bidrag till kommuner och landsting som fick en större försämring genom införandet av det nya systemet.

Regleringsbidrag eller regleringsavgift

Regeringen anger i budgetpropositionen nivån på statsbidragen till kommunerna för nästkommande år.

Om det uppstår en skillnad mellan den anslagna nivån och den totala summan av inkomstutjämning, kostnadsutjämning, strukturbidrag och införandebidrag sker justering genom regleringsbidrag- eller avgift. Det regleras genom ett lika stort bidrag eller en avgift i kronor per invånare till samtliga kommuner.

Utjämning av LSS-kostnader

Kostnader för stöd och service till vissa funktionshindrade personer utjämnas genom avgifter eller bidrag.

Fastighetsavgiften

Från år 2008 ingår kommunal fastighetsavgift inom generella statsbidrag. Staten minskade vid införande statsbidragen till kommunalekonomisk utjämning. Över tid förväntas taxeringsvärden och avgiften öka vilket beräknas ge ökade generella statsbidrag.

Modell för finansiell analys

Malung-Sälens kommun använder sig av en ekonomisk analysmodell som omfattar fyra aspekter av kommunens ekonomi. Syftet med analysen är att tydliggöra existerande eller potentiella styrkor och svagheter avseende ekonomin i Malung-Sälens kommun. Analysen bidrar även med information som kan användas vid en bedömning av i vilken utsträckning kommunen uppfyller kraven på god ekonomisk hushållning.

Aspekterna i analysen är; det ekonomiska resultatet, kapacitetsutvecklingen, riskförhållanden samt kontrollen över den ekonomiska utvecklingen. Varje aspekt analyseras med hjälp av ett antal nyckeltal som har till uppgift att belysa ställning och utveckling inom den analyserade aspekten.

Resultat

Här kartläggs periodens resultat och dess orsaker. En eventuell obalans, det vill säga att kostnaderna överstiger intäkterna eller tendenser åt det hållet, är en signal som varnar för att en urholkning sker av den finansiella motståndskraften. Under denna aspekt

analyseras även nivån på investeringskostnaderna och dess utveckling.

Kapacitet

Den andra aspekten benämns kapacitet eller långsiktig betalningsberedskap. Här redovisas vilken finansiell motståndskraft kommunen har på lång sikt. Ju starkare kapacitet, desto mindre känslig är kommunen för konjunktursvängningar och perioder med nedgångar i ekonomin.

Risk

Med den tredje aspekten risk avses hur kommunen är exponerad finansiellt. En god ekonomisk hushållning innebär att kommunen i kort- och medellångt perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta ekonomiska problem. Här beskrivs även kommunens pensionsskuld.

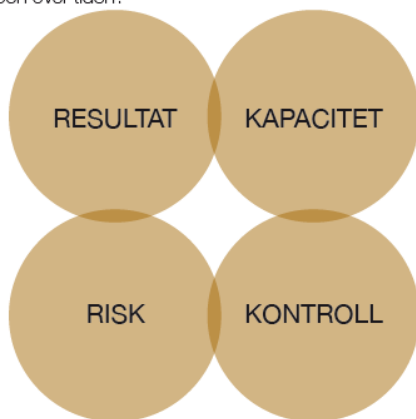
Kontroll

Med aspekten kontroll avses avslutningsvis hur upprättade ekonomiska målsättningar och planer följs. En god följsamhet mot budget ger bra förutsättningar för att kunna uppnå god ekonomisk hushållning. Risk och kontroll hänger samman på så vis att båda visar på förmågan att hantera problematiska situationer

RK-modellen: Fyra aspekter vid finansiell bedömning

Vilken balans har kommunen haft över sina intäkter och kostnader under året och över tiden?

Vilken kapacitet har kommunen att möta finansiella svårigheter på lång sikt?

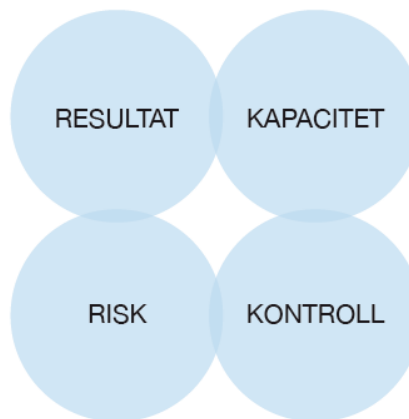
Föreligger några risker som kan påverka kommunens resultat och kapacitet?

Vilken kontroll har kommunen över den ekonomiska utvecklingen?

Nyckeltal vid bedömning av de fyra aspekterna

Nettokostnadsandel
Självfinansieringsgrad
Investeringsrelaterade mått
Årets resultat

Soliditet
Skuldsättningsgrad
Kommunalskatt

Likviditetsmått
Finansiella nettotillgångar
Valuta och ränterisk
Totala pensionskulden
Borgensåtagande

Budgetföljsamhet
Prognossäkerhet